

Šachy do škol

Cíle:

- Zmapovat a popsat fungující šachové kroužky na základních školách
- Podpořit stávající aktivity (finančně, metodicky, materiálně atp.)
- Vytvořit motivaci pro rozšiřování aktivit

Materiál především celorepublikový adresář bude prvním krokem k rozvoji projektu Šachu do škol schváleného v Evropském Parlamentu.

Zmapování současného stavu

V současné době funguje mnoho šachových kroužků při školách a to i bez jakékoliv podpory ŠSČR. Jejich počet však nikdo nezná. Kroužky spolu většinou nespolupracují. Pro práci ŠSČR na celkovém masovém rozvoji je možno mapovat i další obdobnou práci s mládeží – DDM, oddílové kroužky atd.

Co vše bude o každém kroužku zjištěno:

ZŠ (název, adresa), počet dětí v kroužku (zapsaných, placících, průměrná docházka, „úmrtnost“), počet kroužků, termíny - dny v týdnu a délka tréninku, jméno a příjmení trenéra, kontakt na trenéra telefon a email, trenérská třída, financování kroužku (kolik platí rodiče, škola, grant, ostatní), stručně popsat výkonnost skupin (dle výkonnosti, jedna společná skupina,...) používaná literatura, jak dlouho kroužek působí, účast na turnajích (přebor škol i jiné)...

Důležité je též popsat modely financování těchto kroužků a zjistit, jakou mají na toto podporu z veřejných zdrojů; kroužky zřizují fyzické osoby živnostníci (financují rodiče), školy, DDM, oddíly a různé šachové školy jako občanská sdružení, o.p.s., s.r.o. atd.

Zmapování dalších souvisejících otázek:

Historické zkušenosti s projektem v ČR, akreditace při MŠMT, šachy na Sportovním gymnáziu v Pardubicích (studuje K. Vlčková), nastavení spolupráce s Figurkou o.p.s. při přechodu z MŠ do ZŠ.

Zahraniční zkušenosti – aktuální snahy ECU a FIDE, seznámení a možnosti využití projektu Slovenského šachového svazu

Podpora stávajících aktivit:

Metodická podpora:

Webové stránky projektu obsahující metodické materiály pro vedoucí kroužků, rodiče učící děti šachy, pracovní sešity a materiály pro děti (do hodiny, domácí úkoly atd.) – vše, co je k tématu vydáno – nejen elektronicky, ale i odkazy na literaturu, zmapování zahraniční literatury, možné tipy na překlady atd. Obdobně je potřeba zmapovat webové stránky, které se dají k tématu použít (spolupráce, překlady, inspirace pro vlastní web).

Fórum pro výměnu rad a zkušeností.

Newsletter pro vedoucí šachových kroužků a děti s aktuálními informacemi, přehledy turnajů, materiály pro trenéry, rozhovory s úspěšnými vedoucími a organizátory atd. (viz např. pardubický časopis Tempo).

Podpora vydávání metodických materiálů pro české prostředí (Znak kvality TMK ŠSČR, finanční podpora pro vydání výměnou za určitý počet výtisků, reklamu atd.).

E-learning pro vedoucí kroužků (možnost získání nejnižší trenérské kvalifikace v internetovém testu).

Podpora organizace školení trenérů – oproti stávajícímu modelu školení je co zlepšovat. Pro šachisty určité úrovně je potřeba zaměřením na pedagogiku a didaktiku, pro případné učitele naopak na šachy, především pravidla, organizaci turnaje atd.

Materiální podpora:

Do budoucna bude vhodné vytvořit určité množství volného materiálu k učení šachu pro účely jeho zapůjčování (obvykle max. na rok) tam, kde se nepodařilo figurky zajistit jinak. Toto se může ukázat užitečné především při rozšiřování stávajících aktivit některých subjektů, pokud by se jim nepodařilo zafinancovat materiál hned první rok (jinak je to poměrně úspěšný grantový kandidát). Vzhledem k neinvestiční povaze dotace z programu V. MŠMT lze uvažovat o speciální sbírce na tento projekt a hledání sponzorů (logo na každé šachovnici, příručkách, webu projektu atd.). Možná lze výpůjčku (pronájem) zajistit i od jiných subjektů (pořadatelé letních Openů atd.).

Pro účely nabídky šachového materiálu by ŠSČR měl zvážit výběr vhodného „oficiálního prodejce šachového materiálu“ – garance určité nízké ceny a zisk pro ŠSČR z reklamy tohoto partnera.

Finanční podpora:

Kroužky musí být finančně soběstačné. Ideál je samozřejmě takový, že při tom děti nemusí platit moc, abychom nepřicházeli o ty sociálně slabší a zároveň aby vedoucí byl dobře zaplacen, aby o tuto pozici byl zájem. Druhý prvek je pro rozvoj v tuto chvíli podstatnější.

Důležitá je podpora všech kroužků, nehlédě na jejich zřizovatele a způsob financování. Finanční podpora má směřovat ke zvýšení motivace se této aktivitě věnovat, tedy může být i ziskem zřizovatele. Kdo netouží po zisku, může podporu použít pro odměnění trenérů či zlevnění „školního“.

Finanční podporu bychom směřovali patrně na hlavu a to k začátku školního roku - to motivuje i k náborům a pořádné propagaci kroužku. Přesný systém je potřeba zpracovat. Dotace nemůže být určena pevnou částkou na kroužek (vyučovaného žáka), ale celkovým objemem na daný rok, kdy každý dostane podíl podle počtu a rozsahu skutečných aktivit.

Přímá finanční podpora je nejnákladnější a zároveň nejméně důležitá součást tohoto projektu v první, přípravné fázi. Odhadujeme existenci stovek školních kroužků, administrace dotací ve výši kolem 1000 Kč se může jevit pracnější než přínos takové podpory. Pro rok 2012 tedy nepočítáme s přímou finanční podporou, je potřeba pracovat na navýšení částky určené k dotaci z dalších zdrojů.

Vytvoření motivace pro rozšiřování aktivit

Propagace úspěšných příkladů (BŠŠ) společně s kuchařkou na webu a případnou přímou finanční podporou vytváří při současném odstranění překážek (pomoc lektorům, dostatek metodických materiálů atd.) základní podhoubí pro rozvoj Šachu do škol.

Je potřeba systematicky pracovat na navyšování fondu pro finanční podporu (fundraising, možno MŠMT na základě doporučení Evropské komise atd.) a hledat i další cesty. Jednou z nich je zvýšení prestiže **Přeboru škol** tak, aby školy samy chtěly finančně přispívat na svůj šachový kroužek a kvalitního trenéra – znovu otevřít jednání s AŠSK, fundraising, exkluzivní cenové fondy, spolupráce s MŠMT, záštity významných osobností (např. prezident Klaus) atd. Přebor by měl mít interaktivní stránky s přehledem všech výsledků atd. Dosud je zcela opomíjena kategorie jednotlivců, družstva by měla mít nezávodní kategorii. Zvažovat lze podporu mezinárodních školních akcí (i když úroveň je obvykle pochybná). Je potřeba zvyšovat počet zúčastněných škol.

Zvažovat lze i školní ligy jako doplněk obdobných soutěží klubových.

Rozpočet:

Přímá finanční podpora kroužků	0,- Kč
Podpora přeboru škol 2012/2013 – systém, web, propagace	100 000,- Kč
Metodická podpora	300 000,- Kč
odměna (plat) koordinátorovi projektů 8 měs. cca 0,5 úvazku	160 000,- Kč
cestovné	30 000,- Kč
odměna vedoucím KM KŠS	10 000,- Kč

Zpracovali 25. 4. 2012:

Viktor Novotný, viktor.novotny@chess.cz, tel. 739 206 880

Jaroslav Šmíd, jarda@centrum.cz, tel. 603 954 960